

Kopsolī

LATVIJAS NEDZIRDĪGO SAVIENĪBAS IZDEVUMS

Iznāk no 1954. gada

2006. gada decembris Nr.24 (923)

www.lns.lv

Cena 30 santīmi

Vecgada intervijas. Vecgada intervijas. Vecgada intervijas.

Gadumijas gaidās «KS» intervēja LNS darbīgās dzīves vadītājus un atbildīgos darbiniekus – biedrību priekšsēdētājus, domniekus u.c., uzdodot visiem vienādus četrus jautājumus.

**Atbild LNS prezidents
ARNOLDS PAVLINS:**

«Pašlaik ir tik daudz iespēju...»

□ 2006.gads... Kāds jums personiski un kāds savienībai tas bijis? Ko jūs minētu kā gada nozīmīgāko notikumu: valstī, LNS, savā darba kolektīvā, personiskā dzīvē?

Katrs gads ir ar kaut ko īpašu iezīmīgs. Šis mums ir sevišķs ar to, ka izdevās realizēt daudz labu ideju un domu. Sevišķi priecīgi par šo gadu var būt daugavpīlieši, pļaviņieši, rītausmieši – ir patīkami atnākt uz savām otrajām mājām, kas sakoptas, svaigi remontētas, kurās ir jaunas, modernas mēbeles. Ir prieks, ka izdodas veikt tādās labas lietas.

Mūsu valstī? Grūti teikt. Es tik dziļi esmu pats savos darbos, ka reti skatos apkārt. Manuprāt, nekas tik būtisks, ar ko 2006. gads paliks vēsturē Latvijā, nav noticis. Nu varbūt NATO samits. Bet arī tas drīz vien pagaisīs no atmi-

LNS valde uz Gadumijas sliekšņa

ņas. Komiski tikai tas, cik cītīgi tās noplukušās māju fasādes krāsoja Kalnciema ielas pusē. Latviski šādai parādībai pat nav apzīmējuma, krievi saka precīzi – pokazuha. Agrāk vieniem augstiem viesiem izrādījāties, tagad citiem.

Personiskajā dzīvē man lielu pārmaiņu nav bijis, vienīgi jaunākā meita aizbrauca strādāt uz Briseli un tagad mums arī tur ir savs «atbalsta punkts».

□ Kādas pārdomas, atziņas, secinājumus, pieredzi no šī gada paņemsiet sev līdzī nākamajā gadā?

Godīgi sakot, atziņa ir viena – ja gribi ko sasniegt, ir daudz jāstrādā un jāpaļaujas uz cilvēkiem, kas tev apkārt. Vienkārši mums visiem jāatrod līdzsvars starp iespējām un personisko varēšanu.

□ Kādi būtu svarīgākie veicamie darbi un vēlēšanās 2007. gadā: LNS kopumā, biedrībā (organizācijā), arī personiski?

2007. gads būs vēl lielāku un sarežģītāku darbu pilns. Garlaicīgi LNS nebūs, to nu es apsolu. No sarežģītākajiem gribu minēt Liepājas un Smiltenes klubu telpu jautājuma risināšanu, ļoti smago tulkus problēmu, jaunos ESF projektus. Tas arī ir mans personiski veicamais darbs un vēlēšanās.

Ļoti ceru, ka mums izdosies veiksmīgi pabeigt lielo Equal projektu «Klusās rokas» un Jaunajā gadā turpināt vēl citus.

Šis ir gada izvērtējuma, pārdomu un novēlējumu numurs – par to, ko izdevies paveikt un ko paturēsim atmiņā, ko, liksim pamatā darbam nākamgad.

Par to, ko vēlamies sev un ko vēlam saviem tuvākajiem – ģimenē, darba kolektīvā, LNS saimē.

Arī redakcija izmanto izdevību no sirds pateikties saviem atsaucīgākajiem palīgiem – ideju, ziņu, rakstu autoriem, fotomeistariem.

Viņu vidū: S.Gerenovska, L.Karlštrēma, D.Lāce, M.Piterniece, J.Bočkāne, V.Krauklis, A.Smoms, I.Kalniņš, E.Zariņa, L.Golubeva, I.Kraze, V.Strazdiņš, E.Vorslovs, Z.Ungurs, D.Delle, I.Immure, G.Paņko, O.Jāņkalne, M.Sadovska, M.Ruva, L.Janševska, I.Lāce-Miezīte, G.Tetere, U.Ozols, Dz.Stepāns, A.Bergmanis, V.Kazule, A.Gatava, L.Pauniņa, V.Meija, R.Ozols, G.Beisons, A.Sīmanoviča, A.Dzirne, J.Pubovs, P.Bebre, Dz.Herbste, R.Kurēna, R.Egle. Un, protams, lielais paldies simtiem mūsu uzticīgajiem lasītājiem, kuri bija pasūtījuši „Kopsolī” 2006.gadā un jau tagad to pasūta nākamajam gadam. Tiksimies aiz gadumijas sliekšņa – ar gaišām domām, ar sapņiem, ko spēsīm piepildīt, ar labu veselību, dzīvesprieku, darbošanās un izziņas kāri arī turpmāk.!

□ Jūsu novēlējums – darbabiedriem, nedzirdīgo kopienai, ikvienam LNS piederīgajam vai pietuvinātam cilvēkam...

Ziniet, varbūt mans novēlējums šoreiz nebūs tradicionāls, bet man gribētos visiem novēlēt: pirmkārt, palikt Lat-

vijā, otrkārt, ja arī kādi izlems laimi meklēt ārzemēs vienalga, palikt latviešiem un saglabāt vēlmi atgriezties. Bet tiem, kas grib un spēj darīt labu darbu tepat, grib un spēj piedalīties LNS darbā, nekautrējieties, nāciet un piesakieties. Mums ārkārtīgi pietrūkst jaunu

radošu un spējīgu cilvēku. Pašlaik visapkārt ir tik daudz iespēju, kuras var un vajag izmantot, taču ar esošajiem spēkiem mēs to vienkārši nespējam.

Tāpēc jaunajā – 2007. gadā būsīm kopā, strādāsim kopā un cīnīsimies kopā! ❄️ ❄️

MARUTA PITERNIECE, LNS viceprezidente, KC «Rītausma» direktore ❄️

«Dzīve izvirza savus noteikumus...» ❄️

□ Daudz ko izdevās paveikt, realizējot dažādus projektus, to vidū — arī remontu mūsu KC «Rītausma».

Nozīmīgi pasākumi ar starptautisko partneru līdzdalību notika projektā «Klusās rokas». Daudzi noteikti atcerē-

sies festivālu Valmierā, koncertu Kongresu namā. Notikuši arī citi interesanti pasākumi — drāmas kolektīvs viesojās biedrībās, draudzības vakarā atjaunojām sakarus ar igauņu biedriem. Kā katru gadu Rīgas biedrība saņēma finansiālu atbalstu no Rīgas Domes, bet KC «Rītausma» varējām noorganizēt informatīvus pasākumus ar valsts budžeta finansējumu. Īpašu atsaucību iemantoja psihologa konsultācijas.

□ Dzīve allaž mums izvirza savus noteikumus katrai situācijai. Tāpēc

vienmēr jādodomā, kā rīkoties savādāk, atšķirīgāk. Atkārtoties nav iespējams — mainās gan pasākumu saturs, gan forma, gan izpildītāji.

□ Nākamgad notiks biedrību konferences, ceru, turpināsies sadarbība ar pašvaldībām, būs arī valsts finansējums un varēsīm organizēt daudz vērtīgu pasākumu.

□ Ikvienam vēlu sajūst sevi kā nedzirdīgo kopienas un visas sabiedrības daļu. Būt kopā veiksmeš un neveiksmeš ar izturību, darbotiesgribu, labu veselību! ❄️ ❄️

SANDRA GERENOVSKA, LNS Domes un valdes locekle, Rēzeknes biedrības priekšsēdētāja ❄️

„Sapņosim un sapņus piepildīsim!” ❄️

□ Gāds paskrēja kā viena diena, ļoti raibs un sarežģīts, jo studēju un strādāju paralēli divos projektos. Darbu apvienot ar mācībām augstskolā bija grūti, bet, pateicoties kursabiedru atbalstam, ar visu tiku galā. Paldies arī ģimenei, darba devējam A. Pavlina kungam un kolēģei tulkam Inesei Gedušai par atbalstu.

Tāpat gada nozīmīgākie notikumi: studijas Sociālā darba un pedagoģijas augstskolā «Attīstība»; projektā «Klu-

sās rokas» iegūtā pieredze un zināšanas, īpaši starptautiskā sadarbībā.

□ No šī gada paņēmsim līdz dzīvē secinājumu: «Viss ir iespējams, vajag tikai vēlēties to darīt.»

□ Svarīgākais nākamgad man būs festivāla organizēšana un pašdarbnieku uzņemšana Rēzeknē. Pašai personiski — labi beigt augstskolā 2.kursu.

□ Mans novēlējums – Jaunajā gadā piepildīt iecerēto, nepazaudēt iegūto, atrast meklēto! Visiem saujiņu prieka, sieciņu laimes, veselu pūriņu veselības! Mīliet sevi. Tikai mīlot sevi, mēs varam iemīlēt citus. Tāpēc pati sev, saviem tuviniekiem un mīļajiem, visiem citiem novēlu uzdrīkstēties sapņot!

Nav taisnība tiem, kas apgalvo: sapņot nozīmē lidināties mākoņos. Sapņosim un savus sapņus piepildīsim! Mīļus un priecīgus svētkus. ❄️

KC «Rītausma» aicina

26.decembrī — Ziemassvētku sarīkojums (ar groziņiem).

Pieteikties KC trīsdienu vakaros pie Vitas.

❄️ ❄️ ❄️ ❄️

Drāmas ansamblim — 60 gadu!

Pie atmiņu uguns aicinām kopā aktierus — **30.decembrī.**

Pieteikties pie Vitas Kamares līdz **22.decembrim.**

❄️ ❄️ ❄️ ❄️

Bērnu rīts

«Cūkcukuru ģimenes piedzīvojumi» **13.janvārī pl.12.**

❄️ ❄️ ❄️ ❄️

Festivāla Valmierā

RĒZEKNE

Gada notikums — 2006. Pļaviņu biedrības klubs arī ieguvis jaunu seju.

EDGARS VORSLOVS, LNS viceprezidents, LNS Komunikācijas centra direktors

„Nav nepārvaramu grūtību...” ❄️ ❄️

❑ 2006.gads bija notikumiem un ražīgiem darbiem ļoti bagāts un, lai tos visus uzskaitītu, būtu nepieciešams atsevišķs avīzes numurs.

Grūti jau izcelt nozīmīgāko notikumu valstī, jo to bija ļoti daudz un tie ietekmēja mūsu dzīvi. Mani iepriecina, ka valsts institūcijas beidzot lielākā vai mazākā mērā sapratušas, ka nedzirdīgiem nepieciešami zīmju valodas tulka pakalpojumi, ka par budžeta līdzekļiem jāsaņem zīmju valodas tulki, un, lai nedzirdīgie varētu iekļauties sabiedrībā, nepieciešams valsts atbalsts. Tas veicina abpusēju dialogu.

LNS šis gads bija ļoti ražīgs, realizējot dažādus ES projektus, kas visi uzlabo nedzirdīgo cilvēku situāciju Latvijā un arī ceļ LNS kapacitāti. Arī pieredze apmaiņa bija ļoti bagāta: LNS pārstāvji pabija daudzās Eiropas valstīs,

iepazinās ar nedzirdīgo situāciju, citu valstu nedzirdīgie viesojušies pie mums. Tā rodas jauna informācija, paplašinās redzesloks, tiek gūta pieredze problēmu risinājumiem, īsi sakot, kļūstam zinošāki.

LNS Komunikācijas centrs gada sākumā atzīmēja piecu gadu jubileju. Priecē, ka kolektīva pamatkodols šajos gados saglabājies, ka tulki Koledža RRC uzsāka mācības, lai iegūtu profesionālo augstāko izglītību.

Šis gads man paliks atmiņā ar to, ka vairākiem tulkiem radās vai gaidāms ģimenes pieaugums, kas priecēja, bet arī radīja sarežģījumus darbā.

Personiski man nozīmīgākais bija studiju uzsākšana un darbs dažādos projektos, kas paplašināja redzesloku, zināšanas un veicināja izaugsmi. Un arī tas, ka arvien mazāk ir brīva laika, ko veltīt tuviniekiem.

❑ Šajā ražīgajā darba gadā radušies daudzi secinājumi un atziņas. Būtiskākie: lai darbi ritētu raiti, nepieciešama zinoša, saliedēta un uzticama komanda: jāvadās pēc atziņas «uzticies, bet pārbaudi»: nav nepārvaramu

grūtību vai problēmu – tās visas īsākā vai ilgākā laikā iespējams atrisināt, ja neatlaidīgi meklē risinājumus.

❑ LNS jāturpina un jāpabeidz jau iesāktie projekti, kā arī jāpiedalās nākamajos ES projektu konkursos. Jānodarbojas ar «politiku», tas ir, jāsaņemas ar valsts un pašvaldību institūcijām nedzirdīgiem labvēlīgu apstākļu izveidē.

Kā būtiska problēma, kurai jāatrod risinājums, ir organizācijas kapacitātes paaugstināšana – esošo darbinieku izglītošana un jaunu profesionāļu piesaiste. Jo laiks nestāv uz vietas, aug prasības pēc kompetences un nepieciešamība pēc zinošiem speciālistiem.

❑ Novēlu: *ja rodas grūtības vai problēmas, tad nepadoties, bet meklē risinājumus, jo laime un pārticība ne vienmēr meklējama svešās zemēs, to var atrast arī dzimtenē. Neslinkojot, bet izglītojoties un strādājot plecu, pie pleca, izpalīdzoties var daudz ko sasniegt.*

Katrs jau pats ir savas laimes kalējs, tāpēc mans novēlējums šāds – lai strādātgrība, veiksmē, panākumi visus pavada 2007.gadā! ❄️ ❄️ ❄️

LILITA JANŠEVSKA, Zīmju valodas centra direktore

„Rūpīgi apsveriet savu varēšanu...”

❑ Aizvadītais gads man paliks atmiņā ar lielu darba slodzi vairākos projektos, turklāt vēl arī studijas maģistrantūrā. Viss kopā bija par traku! Ko te vēl runāt par personisko dzīvi un notikumiem valstī! ❄️

❑ Man secinājums no pieredzes – darba grupas turpmāk jāveido, rūpīgi apsverot katra iesaistītā locekļa spējas un iespējas strādāt komandā kopīgā mērķa labā. Tam ir neatsverama nozīme.

❑ Nākamgad man personiski būtu svarīgi godam beigt studijas. Tas nebūs viegli, jo jau tagad zināmi uzdevumi vairākos projektos – semināri, programmu izstrādāšana, nodarbību vadīšana topošiem surdotulkiem utt.

Vēlēšanās būtu panākt ZVC darba

finansējumu no valsts budžeta. Balstoties tikai uz projektiem, nevar pilnvērtīgi veikt zīmju valodas attīstības darbu, jo tā ir laimesspēle – būs vai nebūs, turklāt finanses ir ierobežotas apjomā, saturā, laikā.

❑ *Novēlu ikvienam, kurš uzņemas kaut ko darīt, vispirms izsvērt savu varēšanu, pēc tam ar pilnu atbildību strādāt līdz galam. Vēlu mums savstarpēju iecietību, sapratni, satīcību, kopt praktiski saskarsmes kultūru.* ❄️

Gada notikums 2006. Gada notikums 2006. Gada notikums 2006

Biedri pulcējas uz Daugavpils kluba atklāšanu pēc remonta (2006.V)

Koncerts Kongresu namā (2006. 1.X)

IVARS KALNIŅŠ, nedzirdīgo jauniešu organizācijas «Efraims» prezidents

«Cīnieties par savu vietu dzīvē...»

Šis gads mums bija patiešām bagāts un radošs. Organizēts Baltijas nedzirdīgo jauniešu apmaiņas pasākums Latvijā, kas starptautiski ļoti vērtēts.

Soruden projekta partnerībā ar kādu dzirdīgo jauniešu organizāciju mūsu jaunieši apguva fotomākslu, un viņu darbus varēja vērot Reiterņa namā. Daudzi jaunieši piedalījās dažādos pasākumos un festivālos Latvijā un Eiropā. Esam laimīgi, ka varam palīdzēt realizēt viņu vēlēšanās.

Varam lepoties, ka organizācijas darbība nostabilizējas un ar mūsu pieredzi palīdzam kolēģiem Lietuvā, Igaunijā, Polijā un Maltā. Vairāki projekti īstenojas. Interesēto jauniešu skaits palielinās.

Ļoti laba sadarbība bija ar LNS, viņu projektos piedalījās arī mūsu organizācija. Equal projekts bija sarežģīts, aizņēma ļoti daudz laika, bet jutos gandarīts, ka tas viroja mūsu pieredzi.

Personīgā dzīvē? Jāatzīst, šis gads bija smags, lielākā mana laika daļa atdota

organizācijas darbam, studijām un atpūtai atlika maz. Te nesūrojos par grūto dzīvi, jo esmu laimīgs, ka varu daudziem palīdzēt. Reizēm izdodas atpūsties, atrodoties ārpus Latvijas.

Īpašs prieks par to, ka nedzirdīgie jaunieši aizvien vairāk iesaistās daudzās aktivitātēs, piedalās gan vietējos, gan starptautiskajos pasākumos, kļūst motivētāki dažādās dzīves sfērās palielinās viņu pašapziņa un atbildības sajūta.

Liels gandarījums par Karīnas Beisones ieguldījumu, organizējot Baltijas nedzirdīgo jauniešu nometni šovasar. Arī Elfa Zariņa paveikusi daudz pasākumu organizēšanā ar izrādīt neizsīkstošu enerģiju un iniciatīvu. Pārējie valdes locekļi tāpat bija ļoti palīgi visos «Efraima» darbos.

Mēs esam laimīgi par tiem jauniešiem, kuri kļūst atraisītāki, apzināties savu nedzirdīgo identitāti pēc semināriem, pasākumiem, festivāliem gan Latvijā, gan citur Eiropā. Nākamgad turpināsim pēc iespējas vairāk jauniešu iesaistīt neformālajā izglītībā un citos izglītojošos pasākumos Latvijā un Eiropā.

Svarīgākais darbs 2007. gadā ir izveidot Nedzirdīgo jauniešu iniciatīvas centru. Tas ir mūsu sapnis, jo uz mūsu biroju nāk aizvien vairāk jauniešu. Vienā

telpā ir grūti strādāt un veltīt viņiem vienlaikus uzmanību. Plānojam biežāk organizēt saietus un tikšanās. Projektu darbi turpināsies. Piedalīsimies vietējos un starptautiskos pasākumos, iesaistot citus jauniešus.

Vēl nozīmīga ir gaidāmā organizācijas biedru kopsapulce, kurā būs jāizšķiras par manu otro prezidentūras termiņu. Vai vēlos pats vēl 2 gadus vadīt organizāciju? Pagaidām tas vēl ir neatbildēts jautājums.

Personiski? Vienmēr esmu gribējis vairāk laika veltīt studijām augstskolā – tā ir manas dzīves prioritāte. Tomēr nākamais gads tā ir saplānots, ka atkal būs projektu darbiem. Laikam tā ir mana vājība.

Mans vēlējums: nebaidieties cīnīties par savu vietu dzīvē. Neatmetiet cerību piepildīt savus sapņus tikai tādēļ, ka esat nedzirdīgi. Nekur nav teikts, ka nedzirdīgie neko nevar, tas taču ir atkarīgs no katra paša.

Jauniešiem lieku pie sirds: tikai izglītība nodrošinās panākumus un karjeras iespējas, tāpēc nepakļūpiet zinību ceļā. Grūtības atlīdzinās sasniegumi. Ar gaišām domām un labestību skatieties uz pasauli ap jums. Cieņiet vecākā gadagājuma cilvēkus, ar kuriem dzīvojam vienā klusuma pasaulē. Mīlestības, satības un gaišuma pilnu 2007. gadu!

Miļi sveicam

Ar ticību, cerību un mīlestību esat nākuši šai pasaulē pirms daudziem gadiem, un ar tām jums sava dzīve jādzīvo. Šie trīs vārdi ir spēcīgi ieroči pret zaudējumiem, sāpēm un vilšanos, pret lepnību, neuzticību un nelaimēm.

Glabājiet tos sirdī un ņemiet līdzi tālākajā dzīves gaitā, cienījamie jubilāri!

80

1.I ANNA LAPŠINA, Rīgas
10.I JĀNIS TIMMERMANIS, Rīgas

65

1.I VASILIJS PANTJA, Rīgas
11.I GEORGS RUBENS, Rīgas
19.I DOMNA FILIPOVA, Daugavpils

60

4.I ALĪNA IBRAGIMOVA, Daugavpils
4.I VITĀLIJS KOKOREVIČS, Rīgas
15.I ANTONIJA BIRJUKOVA, Rīgas
19.I OLGA ZELTIŅA, Rīgas
25.I FLORIJS TIHOVS, Daugavpils
30.I VALENTĪNA DAVIDENKO, Liepājas

55

17.I INDULIS LANGE, Kuldīgas
19.I ZINAĪDA ČAMANE, Rīgas

50

29.I ANDRA PĻAVIŅA, Rīgas
31.I JURIS AUZIŅŠ, Rīgas

* Aicina Efraims *

... uz Ziemassvētku pasākumu 15. decembrī, pl. 20 KC "Rītausma".

Vešanas biļete: "Efraims" biedriem līdz 14.decembrim – 2,50 lvs; ne biedriem – 3,50 lvs; pasākuma dienā biedriem – 3,50 lvs; ne biedriem – 5 lvs.

Pieteikties pie E.Zariņas birojā darba dienās. Sīkāka informācija: www.efraims.org.

Publiska atvainošanās

Atvainojos Žurakovsku ģimenei par 2004.gadā notikušo konfliktu. Andrejs Brūvers

Gālvēnā redaktora ILZE KOPMANE. Datormāksls: GUNTA BIRNĪTE.

Ja tu visu sirdī dod, Tad tev zaudēt jāpierod. Dz.Rinkule-Zemzare

Nākamais numurs 17.janvārī

Karsta ziņa. Jauna ziņa. Karsta ziņa. Jauna ziņa

Uz kādu laiku darbu redakcijā pārtrauc Gunta Birnīte. Viņas vietā jūs laipni gaidīs Inese Stone. Lai mums visām veicas, vai ne?

* LNS7 aicina *

... uz atpūtas vakaru «Labākais Nedzirdīgo sportists 2006»

2007.gada 27.janvārī pl.17 KC «Rītausma». Daudzveidīga programma, mūzika un aukstais galds.

Ielūgumu iegāde LNS7 birojā vai trešdienās pl.16 – 18 KC «Rītausma».

***Jūsu uzmanībai** — pirmā ziņu lapa par jaunu ES finansētu projektu «Darbs klusumā». Kādi ir tā mērķi un uzdevumi, kādu labumu tas dos nedzirdīgo kopienai un nedzirdīgajiem ļaudīm, kuri iesaistīsies piedāvātajās norisēs? Par to jums stāsta projekta darbinieki. Ieskatieties piedāvājumā un apsveriet savas intereses, iespējas un vajadzības to izmantot. Sekojiet ziņām «KS» un internetā arī turpmāk.*

Mērķis. Ideja. Terminī

Atbild projekta vadītājs Arnolds Pavlins

★ Kāda ir šī projekta ideja?
Šis ir nopietns projekts komercdarbības veicināšanai tiem nedzirdīgajiem cilvēkiem, kuri varētu sākt savu biznesu, bet kuriem pietrūkst zināšanu un uzdrošināšanās to sākt. Mēs sniegsim viņiem šīs zināšanas. Nevar teikt, ka šī ir mākslīgi izdomāta ideja — pati dzīve pateica priekšā, kas vajadzīgs, lai sekmētu nedzirdīgo cilvēku dzīves apstākļu uzlabošanu un iniciatīvas attīstīšanu.

★ Kā tika izvirzīti projekta aktivitāšu vadītāji Z. Ungurs, V. Strazdiņš, I. Kalniņš?
Šie cilvēki ir mums zināmi ar jau pa-

veiktiem darbiem.

★ Ja salīdzina projektus «Klusās rokas» un «Darbs klusumā»...

Ir liela atšķirība. Pirmais parāda mūsu pašu līdzdalību politikas veidošanā un sistēmu radīšanā. Savukārt šis otrais paredz ļoti konkrētu problēmu risinājumu.

Atbild projekta koordinatore Kristīne Janševska

un jākoordinē tā darbs.

Papildus tam esmu atbildīgs par publicitāti. Tas nozīmē gādāt, lai par visu, kas tiek darīts, tiktu informēta gan nedzirdīgo sabiedrība, gan visa Latvijas sabiedrība. Šim nolūkam paredzēti ielikumi *Kopsoli*, raksti interneta portālā www.tvnet.lv (sadaļā *Zaļā Zeme – Cita Vide*), īsas informācijas dažādos laikrakstos un ziņu portālos.

★ Kā notiks konsultāciju centra darba organizēšana?

Centru iekārtosim februārī. Tas atradīsies Rīgā, Eivīras ielā 19, LNS mītnes pirmajā stāvā.

Konsultācijas netiks sniegtas kuram katram ienācējam no ielas. Jābūt konkrētam biznesa plānam, jo padomus varēs saņemt tieši par to.

Gribu īpaši pateikt, ka konsultanti nesēdēs visu laiku šajā centrā un negaidīs, līdz kādam labpatiksies atnākt. Viņu darba laiks ir ļoti dārgs, tāpēc tikšanās būs jāsaņū, vēršoties pie manis. Piemēram, nedzirdīgais Jānis vēršas pie manis un lūdz konsultāciju grāmatvedībā. Mans uzdevums — nodrošināt, lai viņš to saņemtu gan sev, gan konsultantam izdevīgā laikā

★ Kas paredzēts šajā projektā?

Projekta mērķis ir sekmēt iespējas nedzirdīgiem cilvēkiem uzsākt uzņēmējdarbību vai pašnodarbinātību.

Šajā nolūkā veicama:

- ✓ izstrādāt apmācību programmu komercdarbības un pašnodarbinātības uzsākšanai (Vara Strazdiņa pārziņā);
- ✓ sniegt konsultācijas nedzirdīgajiem cilvēkiem pašnodarbinātības un uzņēmējdarbības jomā (Zigmāra Ungura pārziņā);
- ✓ sagatavot rokasgrāmatu un tematiskos materiālus (Ivars Kalniņš).

★ Cik ilgi šis projekts tiks realizēts?

Projekts darbosies no 2006. gada 1. decembra līdz 2007. gada 30. novembrim.

2007. gada oktobrī būs divu dienu noslēguma konference, kurā prezentēsim paveikto darbu, kuru varēs apmeklēt jebkurš interesents.

Intervēja: Daiga Delle

Būs Konsultāciju centrs

Konsultāciju centra aktivitāšu vadītājs Zigmārs Ungurs

★ Kā atšķiras darbs šajā projektā un «Klusajās rokās»?

Projektā «Klusās rokas» veicu pētījumus, apkopāju datus, veidoju statistiku. Tā bija jauna un interesanta darbības sfēra, kuru mācījos darišanas procesā. Šeit pārzināšu konsultantu komandu. Un nāksies apgūt pavisam citu – uzņēmējdarbības jomu. Ar to jau projekti arī ir interesanti, ka katrā projektā darbi ir pavisam atšķirīgi, tāpēc neiestājas apnikums un vienmēr iespējams iemācīties ko jaunu.

★ Kas šajā projektā tavai komandai būs jā dara?

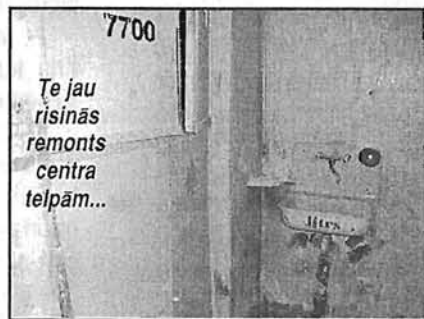
Man jāsameklē konsultanti un jāorganizē konsultācijas šādās jomās: uzņēmējdarbības pamati un biznesa plāns, uzņēmējdarbības finanses, grāmatvedība, lietvedība, kā arī psiholoģijas pamati. Jāiekārto Konsultāciju centrs, pēc tam jāvada

centra telpās, protams par brīvu. Ceru, nedzirdīgie sapratīs, ka tā ir unikāla iespēja saņemt šādu individuālu palīdzību tikai un vienīgi sava biznesa plāna izstrādē. Izmantojiet šo iespēju! Īpaši tiek aicinātas piedalīties nedzirdīgās sievietes. Uzdrošinieties! Arī jūs varat būt uzņēmējas!

Konsultācijas notiks no 2007. gada marta līdz septembrim.

★ Kādi cilvēki tiks iesaistīti centra darbā?

Šajā centrā strādās vēl 5 darbinieki: grāmatvedības konsultante Liene Kleina – Brūvere, lietvedības konsultante Inga Zīle, psiholoģe Solvita Umbrāško. Bet uz finansu un uzņēmējdarbības konsultantu vietām izsludināts amatu konkurss. Gaidām kan-

didātus!

★ **Projektā pieminēti biznesa plāni...**

Jā, nedzirdīgie tiek aicināti nākt ar savu ideju un lekcijās, kuras nodrošina V. Strazdiņa grupa, apgūt biznesa pamatus.

Pamatkurss komersantiem

Atbild lekciju cikla „Uzņēmējdarbības pamati” aktivitāšu vadītājs Varis Strazdiņš

★ **Kādi darbi grupai paredzēti projektā?**

Manai grupai darbs paredzēts ievadā un pirmajā posmā. Klausītājiem sniegsim ieskatu, kas nepieciešams komersantam, lai uzsāktu darbību.

Lekcijās izmantosim savu pašu praktisko pieredzi, jo mums ir nedzirdīgie cilvēki, kas uzņēmējdarbībā iekšā ir ilgāku laiku un uzkrājuši zināmu pieredzi. Būs arī lektori, kas guvuši speciālo izglītību un profesionāli skaidros tēmas.

★ **Kādas būs šīs tēmas? Vai nedzirdīgajiem tās nebūs pārāk sarežģītas?**

Tēmas būs dažādas: praktiskā uzņēmējdarbība, lietvedība, grāmatvedības pamati, psiholoģija, ētika, nodokļi, bankas operācijas, kredīti, darba likumdošana, darba drošība, darba aizsardzība un citas. Katrai veltīsim 1 – 2 lekcijas, jo laika periods no februāra līdz maijam nav īpaši ilgs, bet jāpaspēj apgūt daudz.

Domāju, lekciju tēmas jebkuram būs saprotamas. Grūtāk būs ar satura uztveršanu. Tāpēc par lektoriem izmantosim mūsu pašu nedzirdīgos biedrus, kas lekcijas pasniegs zīmju valodā.

Šos lektoros izvēlējos tieši tāpēc, ka mēģinu pierādīt, ka mēs paši, nedzirdīgie, varam pastāvēt par sevi, varam arī

Ceram, ka tādā veidā viņiem radīsies zināšanas, kā rakstīt savu biznesa plānu. Tālākās papildus konsultācijas biznesa plāna noformēšanā un ekonomiskā pamatojuma izvērtēšanā varēs saņemt centrā.

uzņēmējdarbībā kaut ko izdarīt! Būs arī dzirdīgie lektori, kuri lekcijas pasniegs zīmju valodā.

★ **Kādi cilvēki būs tavā grupā?**

Manā grupā būs šādi nedzirdīgie lektori: R.Ozols, L.Kleina-Brūvere, A.Osmanis, I.Immure, E.Vorslovs, kā arī dzirdīgie kolēģi L.Janševska, S.Umbraško, I.Zīle. Tā kā pārāk plašas izvēles iespējas nebija, esmu apmierināts ar šīs grupas sastāvu.

★ **Kad sāksies lekcijas un kur tās notiks?**

Lekcijas tiks organizētas Rīgā, Elvīras ielā 19 darbdienu vakaros, jo aktīvs cilvēks pa dienu, darba laikā nevar sēdēt lekcijās. Lai nezustu interese un uztveršanas asums, lekcijas ilgums paredzēts 1,5 stundas.

★ **Vai uz tām varēs pieteikties jebkurš nedzirdīgs cilvēks?**

Jau šajā «KS» varat redzēt sludinājumu! Pēc manas personīgās aptaujas interese par lekcijām ir. Bet, cik liela tā izrādīsies patiesībā, šobrīd neņemam apgalvot. Lekciju kurss paredzēts 10 cilvēkiem.

Tāpēc pieļauju iespēju, ka būs jāveic klausītāju atlase, ņemot vērā izglītību, esošo pieredzi u.c. kritērijus.

★ **Vai cilvēks pēc šī lekciju kursa būs sagatavots uzņēmējdarbības?**

Pēc lekciju kursa paredzēta prakse, kurā varēs pārbaudīt un praktiski pielietot uzziņāto. Beigās notiks apliecinājumu izsniegšana, kas dos iespēju pretendēt uz ES finansējuma saņemšanu.

Tomēr ņemiet vērā, ka neviens jūsu vietā biznesa plānu nerakstīs. Uz pieņemšanu jānāk ar jau uzrakstītu, bet konsultanti palīdzēs ar saviem padomiem, izskaidros vajās vietas *Intervēja: Daiga Delle*

Nobeigumā atgādināšu vispārzināmo patiesību: lektors sniedz savu subjektīvo izpratni vai skatījumu. Kā to uztver un saprot klausītājs, ir katra paša ziņā.

Intervēja: Zigmārs Ungurs

UZMANĪBU!

Projekta «Darbs klusumā» ietvaros nedzirdīgie un vārdzirdīgie cilvēki tiek aicināti pieteikties uz lekciju – apmācību ciklu.

Vēlams būt ar sapratni komercdarbībā, kuri jau uzsākuši vai gatavojas sākt savu uzņēmējdarbību.

Ja ir šāda interese, pieteikties pie Vara Strazdiņa, Elvīras ielā 19, Rīgā.

Kontaktiem izmantot SMS 29450382 vai e-pastu varis31@inbox.lv

Šis materiāls veidots ar ES ESF un LV finansiālu atbalstu, projektu administrē Sabiedrības integrācijas fonds. Par tā saturu atbild Latvijas Nedzirdīgo savienība. Eiropas Kopiena un Latvijas valsts nav atbildīga par tā saturu un iespējamo izmantošanu.

Izdevumu sagatavoja laikraksts «Kopsoli»

Gatavos grāmatas

Atbild projekta sadarbības partnerorganizācijas «Efraims» vadītājs Ivars Kalniņš

★ **Kāda šajā projektā ir tava loma?**

Projektā esmu aktivitātes «Korporatīvais mārketing» vadītājs. Sagatavosim rokasgrāmatu nedzirdīgajiem komercdarbības un pašnodarbinātības pamatos nedzirdīgajiem. Tā būs vieglajā valodā, lai mērķgrupai vieglāk iedziļināties menedžmenta un mārketinga noslēpumos.

Sakopošu arī semināru un lekciju materiālus otrai rokasgrāmatai. Nodrošināsim materiālus pieņemamā variantā: rokasgrāmatu vieglā valodā un adaptētā veidā; DVD zīmju valodā, kas tiks izplatīti un ievietoti LNS mājas lapā.

★ **Kad saņemsim šos materiālus gatavā veidā?**

Mūsu darbs risināsies secīgi no janvāra līdz septembrim. Pirmo rokasgrāmatu ieraudzīsiet 1 pusgada beigās; paralēli arī DVD materiālus zīmju valodā.

★ **Kādi cilvēki strādās šajā grupā?**

Bez manis vēl Tatjana Osetrova, veidos grāmatas maketu un veiks videomateriālu montāžu, konvertēšanu DVD; Lilita Janševska – gādās par filmēšanu semināru laikā; Ilze Kopmane – rediģēs materiālu tekstus. Paredzēts vēl videodiktors ierakstiem DVD. To meklēsim konkursa ceļā – pretendentam jābūt ar nevainojamu un perfektu zīmju valodas prasmi, kā arī spēju iegaumēt izlasītos tekstus.

★ **Pastāsti par Efraima sadarbību projektos ar LNS!**

Sadarbība aizsākās ar sarežģīto projektu «Klusās rokas». Esmu patiesi gandarīts, ka LNS uzticas mums kā partnerim. Esam iesaistīti arī projektā «Mēs – sabiedrības daļa II».

Jautāja: Daiga Delle

ES fondi — nedzirdīgajiem

Vai atceraties, kā sākās Latvijas un arī LNS ceļš uz Eiropas Savienību? Tas sākās ar Atmodu — pirms 15 gadiem. Bet kā pilntiesīga valsts Latvija iestājās ES 2004.gada 1. maijā.

Pirms dažiem gadiem

...notika izbraukumi reģionu biedrībās ar programmu «Iepazīsim ES». Tur cilvēki sprieda un izvērtēja plusus un mīnus, kas sagaida Eiropas Savienībā, un katrs klusībā pieņēma savu lēmumu — būt vai nebūt Eiropā. Notika tā, kā vēlējās vairākums Latvijas pilsoņu.

Tagad ES saimē

...jau ir 25 valstis, gatavas iestāties vēl vairākas: Horvātija, Rumānija, Bulgārija, Maķedonija, Melnkalne u.c. Bet pārējās, kuras paliek ārpusē, ir 16 — to vidū arī mums tuvākās: Krievija, Baltkrievija, Ukraina, Moldāvija; arī Albānija, Serbija, Norvēģija, Islande, Šveice u.c.

Varam atskatīties

...un novērtēt — kas panākts un kas zaudēts šajos gados. Latvija no ES fon-

diem saņēmusi turpat pusmiljardu eiro (300 milj. ls). Šeit minēšu tikai nelielu, bet būtisku daļu no plašā jautājumu loka — par to, kāda ir Eiropas Savienības sniegtā palīdzība LNS un nedzirdīgajiem ļaudīm.

Palīdzība un guvumi var būt visādi — morālie, materiālie, finansiālie. Visuzskatāmāk un jūtāmāk procesu raksturo labums, ko sniedz nauda, finanses no Eiropas fondiem. Tātad ko tieši savienība saņēmusi no ES?

Ceļš uz finansējumu

Jāteic, ka tāpat vien nekas netiek piešķirts. Ikviens finansējums jāizcīna projektu konkursos, kur parasti sākumā ir vismaz 3 reižu vairāk pieteikumu nekā to, kas beigās naudu dabū. LNS nopietni strādā projektu gatavošanā, lai pārliecināti izskaidrotu finansētājiem nedzirdīgo cilvēku pašreizējās nepieciešamās vajadzības, savas idejas un ieceres viņu problēmu risināšanā un īpaši pēc tam praktiskā darbībā projektā iegūto finansējumu izlietojot.

Rezultāts ir tādi

...ka šajos gados daudz labas lietas, kas notiek savienībā, paveiktas par Eiropas naudu un kopumā aptver vairāk nekā pieci simti tūkstošus latu.

Tas vēl papildināms

ar atbalstu no ES pirmsiestāšanās PHARE programmas un no citu Eiropas valstu fondiem, kuru vidū lielākie finansētāji dažādiem pasākumiem bijuši Nīderlandes Karalienes Julianas fonds fonds «Matra/Kap», Ziemeļvalstu Ministru Padome, Lielbritānijas vēstniecība.

Labās lietas, kas paveiktas

Pateicoties šeit minētajiem finansu donoriem, esam tikuši pie labiekārtotām telpām Rīgā, Elvīras ielā 19, Valmieras, Rēzeknes un Daugavpils klubos un «Rītausmā», notikuši daudzi pasākumi vietējos klubos un Rīgā.

To vidū semināri, pētījumi, forumi, koncerti, iespaidarbu — grāmatu, zīmju valodas vārdnīcu u.c. izdošana, komunikācijas tīkla pilnveidošana, interneta pieslēgšana, apmācību programmu sagatavošana, motivācijas pasākumi, datortehnikas iegāde, preses abonēšana un daudz kas cits.

Bez Eiropas naudas mūsu organizācijas, biedrību ikdienas dzīve būtu pelēkāka, notikumiem nabagāka, jo kopš ražošanas straujas samazināšanās LNS rīcībā vairs nav brīvu naudas līdzekļu daudzām šādām vajadzībām.

LNS patlaban realizē

...četrus lielus projektus: «Klusās rokas» — uzmanība pievērsta sievietei — viņas situācijas uzlabošanai ģimenē, darbā, profesijas apguvē

Apmeklējiet pasākumus

reģionu klubos 2007.gada janvārī

Valmierā

4., 11., 18., 25. I pl.16 Jaunāko ziņu apskati;
17.I pl.12 Tematisks pasākums «Kopībā — spēks»

Ļaviņās

4., 11.I pl.12 Jaunumi Latvijā un pasaulē;
20.I pl.10, 26.I pl.11 Preses koplasišana

Liepājā

4., 11., 18., 25.I pl.16 Jaunāko ziņu apskats: «Apkārt pasaulei»;
20.I pl.16 Tematiska pēcpusdienu «Kopībā — spēks»

Daugavpilī

9., 16., 23., 30.I pl.13 Jaunumi preses slejās;
18.I pl.13 Biedru saiets «Kopā esam spēks»;
20.I pl.16 Mutvārdu žurnāls «No A līdz Z»

Kuldīgā

2., 9., 16., 23., 30.I pl.12 Preses ziņu koplasišana;
18.I pl.11 Mutvārdu žurnāls «No A līdz Z»;
27.I pl.11 Tematisks saiets «Kopībā — spēks»

Rēzeknē

9., 16., 23., 30.I pl.13 Apskats «Pēdējās ziņas»;
20.I pl.12 Tematiska norise «Kopībā — saiets»

Valmierieši risina programmas «ES — fondi nedzirdīgajiem» uzdevumus

utt.; «**Abpus klusuma robežām**» – vērsti uz sociālās RH uzlabošanu; «**LNS – otrās mājas**» – tā ietvaros notiek celtniecības remonta darbi vairākos LNS objektos, Rīgā, Daugavpilī, Valmierā un «**Mēs – sabiedrības daļa II**» nodarbinātības veicināšanai.

Nupat uzsākta vēl divu projektu realizācija par ES naudu – «**Darbs klusumā**», lai veicinātu pašnodarbinātību, privāto biznesu, nedzirdīgo uzņēmējdarbību, un «**Integrācija un informācija plus izglītība**» – nosaukums izsaka saturu.

Runājot par informāciju

Arī «KS» lielā mērā sa-

ņēmis atbalstu un spējis joprojām iznākt, pateicoties Eiropas atbalstam. Tā kā darba un arī darba augļu, ko baudīt, pietiks visiem gan Rīgā, gan reģionu biedrībās. It īpaši ņemot vērā, ka atkal notiek jauns projektu konkurss, kurā piedalās arī LNS.

Tagad galvenais

...maksimāli izmantot visu, ko patlaban sniedz Eiropas palīdzība. Vadītājiem – nākt ar idejām projektiem, būt gataviem uzņemties atbildību un strādāt, strādāt, bet apmeklētājiem aktīvi nākt uz pasākumiem un ņemt pretī visu ar atvērtu sirdi, mēģinot katram pašam gūt lielāko labumu no piedāvātā. Eiropas Savienībai ir vairāki

svarīgi mērķi šajos projektos, lai nedzirdīgie ļaudis justos piederīgāki visiem notikumiem sabiedrībā, piedalītos tajos, lai veicinātu nodarbinātību un sievietes līdztiesību visās dzīves jomās.

Lai būtu kā Eiropā

ES struktūrfondu finansējums Latvijai 2007. – 2013. gadā pārsniegs 4 miljardus latu. Daudz! Lai mums visiem Latvijā pietiktu gudrības, spēka un enerģijas to likt lietā tā, ka mūsu valstī dzīve kļūst arvien labāka, ērtāka, skaistāka. Lai būtu – kā Eiropā.

Lai to kopā izdodas panākt – tāds vēlējums visiem, ieejot Jaunajā gadā.

Darba vara lielu dara!

*Darbs tev ņēma,
Darbs tev deva,
Vajag čaklu kāju, roku,
Pašam gudra padomiņa.*

☐ **Ja tu vēl neesi atradis darbu** kādā uzņēmumā, firmā, iestādē, organizācijā;

☐ **ja tu gribi strādāt** stabilā darba kolektīvā un saņemt oficiālu darba algu;

☐ **ja tu vēlies būt sociāli nodrošināts** un nopelnīt pieklājīgu pensiju....

...**tad vērtīgus padomus**, ieteikumus un iedrošinājumu strādāt vari saņemt

bezdarbnieku semināros 2007.gadā.

Nodarbības zīmju valodas tulkojumā notiks:

☛ **Jūrmalā, SIC, 7 – 18. maijā latviešu valodā;**

☛ **Jēkabpilī, Agrokoledžā, 2. – 13. jūlijā krievu valodā.**

Izmanto šo lielisko iespēju!

Nodarbībās celsies tava pašapziņa, tu apzināsī savas iespējas strādāt, gūsi labus draugus, pieredzi un vēlmi iekļauties aktīvā darbā.

Tuvākas ziņas un pieteikšanās uz semināriem pie apmācību koordinatores Lilitas Janševskas ZVC, **tel./teksta tel. 7471575, e-pasts: zvc@lms.lv** vai savās biedrībās.

Interesants fakts: būs grāmata

«**Mēs – citu vidū**» – tā sauksies projekta ietvaros topošais izdevums par saskarsmes kultūras jautājumiem, labvēlīgu attiecību veidošanu sabiedrībā, kur sastopas divas – dzirdīgo un nedzirdīgo identitātes (piederība sociāli noteiktai grupai).

Analizēt šo situāciju un iezīmēt optimālos saskarsmes veidus, līdzekļus un principus apņēmusies **Marika Antonova**. Viņu droši vien ar siltumu sirdī atceras daudzie Raiņa skolas audzēkņi, kuriem Marika mācīja latviešu valodu. Tas bija radošu darbu pilns laiks, kad kopā ar otru – angļu valodas skolotāju Inesi Immuri tapa dzirdīgo un nedzirdīgo audzēkņu kopīgie iestudējumi.

Studē Čehijā

Bet nu Marika jau vairākus gadus mācās pati. Viņa studē Čehijā, Brno Teātra un mūzikas augstskolā – pēc šīs pašas augstskolas beig-

šanas Marika nu jau ir uzņemta doktorantūrā.

Šoruden Marika izturēja konkursu un iekļuva nodaļā «Teātris un izglītošana». Ceļā uz doktora grādu trīs gadu laikā viņa veiks pētījumu par ritmu kā nedzirdīgā

aktiera skatuviskās izteiksmes līdzekli.

Joprojām sadarbojas ar savu skolu un LNS

Marika labi pārvalda angļu un čehu valodu, saprot slovaku un vācu mēlē teikto, prot zīmju valodu – latviešu, čehu un starptautisko. Tā-

pēc viņa regulāri tiek aicināta veikt tulka pienākumus arī mūsu projektos, kad mums savienībā jāuzņem starptautiskie partneri vai jādodas uz tikšanās ārvalstīs. Tad Marika tur ir pretī un palīdz saprasties šajās viņai zināmās valodās.

Sadarbība turpinās arī ar Raiņa skolu, it īpaši, kad notiek lielāki pasākumi. Viens no tiem gaidāms itin drīz – 2007.gadā skola svinēs 80 gadu jubileju, un tai par godu noteikti taps kāds skaists kopuzvedums: nedzirdīgie un dzirdīgie jaunieši atkal būs visi kopā.

Šis materiāls veidots ar ES ESF un LV finansiālu atbalstu, projektu administrē Sabiedrības integrācijas fonds. Par tā saturu atbild Latvijas Nedzirdīgo savienība. Eiropas Kopiena un Latvijas valsts nav atbildīga par tā saturu un iespējamo izmantošanu.

Ziņu lapu gatavoja LNS laikraksts «Kopsoli»